

TINGIV KÕNEVIIS. Сослагательное (условное) наклонение**Moodustamine**

Tingiva kõneviisi tunnusel on kaks kuju: **ksi** (kui järgneb pöördetunnus, nt *ela/ksi/n*) ja **ks** (sõna lõpus, nt *ela/ks*). Kõnekeeles jäetakse pöördetunnused tingiva kõneviisi isikulise tegumoe vormides tavaliselt ära. Lühikest tingivat kõneviisi on lubatud kasutada ka kirjakeeles: *ela/ksi/n = mina ela/ks, ela/ksi/d = sina ela/ks, ela/ksi/me = meie ela/ks* jne.

Tingiv kõneviis väljendab:

- Tingimust - Punamütsike näeks hunti, kui...
- Kahtlust - Ma ei läheks metsa üksi
- Viisakust - Jahimehed, kas te saaksite tulla varem?

Harjutus 1. Täitke lüngad.

Kui ma oskaksin õmmelda, siis õmbleksin endale peokleidi.

- Kui ma saaksin praegu puhkust, siis(puhkama sõitma).
- Kui ma teaksin vastust, siis(vastama).
- Kui ma ei peaks praegu perele süüa tegema, siis (raamatut lugema).
- Kui ma võiksin talle seda ütelda, siis(ütleva).
- Kui ma julgeksin riskida, siis(hüppama).

Harjutus 2. Kirjutage tingiva kõneviisis.

On vaja rohkem õppida. – Oleks vaja rohkem õppida.

1. Me tahame kinno minna.	
2. Kas te avate akna?	
3. Tuleb rohkem lugeda.	
4. Kas ma saan teid aidata?	
5. Mulle meeldib praegu tantsida.	
6. Kas te võite rääkida aeglasemalt?	
7. Ma lähen nüüd magama.	
8. Kas ma tohin ära minna?	
9. Ma õpin siis paremini, kui mul on rohkem aega.	
10. Kui sa minust hoolid, siis sa ei ole nii kuri.	
11. Kui ta teab, et me ootame, tuleb ta kindlasti.	

Harjutus 3. Kirjutage sulgudes olev tegusõna tingivas kõneviisis.

- Ma (tahtma) _____ eesti keelt õppida, aga grammatika on minu jaoks liiga raske. 2) Poiss (laulma) _____ rõõmsalt, aga tal valutab kurk. 3) Ma (pesema) _____ pesu, aga täna ei ole sooja vett.
- Urmas (ostma) _____ auto, aga Georg ei müü talle oma autot. 5) Vello tütar (õppima) _____ mallet mängima, kui Vello teda (õpetama) _____ . 6) Kui minu naaber (olema) _____ peaminister, siis ta ei (elama) _____ meie majas. 7) (Tulema) _____ teiega kinno, aga mu ema on haigeks jäänud. 8) Politsei (seisma) _____ hotelli ees, kui see (olema) _____ vajalik.